

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
समाजकार्य पारंगत (MASTER OF SOCIAL WORK) (M.S.W.)

परीक्षा : जून - २०२२

द्वितीय सत्र

विषय : पर्यावरणीय अभ्यास व आपत्ती व्यवस्थापन (28 CP 204)

दिनांक : १७/०६/२०२२

गुण: ६०

वेळ: दु. २.०० ते ४.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (२०)

- १) भौतिक, सामाजिक आणि सामुदायिक पर्यावरण उचित उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
किंवा
- २) आपत्ती कालावधीतील प्रतिबंध आणि पूर्वतयारी यांचे वर्णन करा.

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)

- १) भारतातील पर्यावरणविषयक चळवळीचे वर्णन करा.
- २) प्रदुषणाचे स्रोत आणि कारणे स्पष्ट करा.
- ३) आपत्तीनंतरची पुर्नवसन प्रक्रिया लिहा.

प्र.३ टीपा द्या. (कोणत्याही चार) (२०)

१. पर्यावरण शिक्षणाची गरज
२. प्रदुषणाचे प्रकार
३. लोकसंख्या वाढ
४. नैसर्गिक संसाधने
५. पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन
६. कचरा व्यवस्थापन

Sub : Environmental Studies and Disaster Management (28 CP 204)

Instructions: 1) All questions are compulsory 2) All Questions carry equal marks.

Q.1 Answer any one of the following. (20)

1. Explain the physical, social and communal environment with suitable examples

OR

2. Describe the prevention and preparedness during the disaster.

Q.2 Write in brief. (Any Two) (20)

- 1) Describe the environmental movements in India
- 2) Explain the sources and causes of pollution
- 3) Write the process of rehabilitation after the disaster

Q.3 Write short notes. (Any Four) (20)

- 1) Need of environment education
- 2) Types of pollution
- 3) Population growth
- 4) Natural resources
- 5) Watershed management
- 6) Garbage management
